

Onderwerp **Verzoek tot bestuurlijk toezicht op omgangsbeperkingen binnen jeugdbescherming**
Afzender Joet <joet@joet.nl>
Ontvanger <jan.nathan.rozendaal@elburg.nl>, <anjo.simonse@elburg.nl>
Datum 2025-04-16 19:23
Prioriteit Hoog

-
- 2025-04-16 Gemeente Elburg Verzoek tot bestuurlijk toezicht op omgangsbeperkingen binnen jeugdbescherming.pdf(~279 KB)
-

Geachte Burgemeester en Wethouder Jeugdzorg,

Mijn naam is Youri Hazeleger, werkzaam bij LDM Insight B.V. en initiatiefnemer van Joet – een organisatie voor juridische belangenbehartiging van ouders en kinderen die te maken hebben met jeugdzorg en kinderschermingsmaatregelen. Vanuit deze rol zetten wij ons in voor een eerlijke en zorgvuldige toepassing van het jeugdrecht, waarbij het belang én de stem van het kind daadwerkelijk centraal staan.

In het kader van bijgaand schrijven *2025-04-16 Gemeente Elburg Verzoek tot bestuurlijk toezicht op omgangsbeperkingen binnen jeugdbescherming* verzoek ik u een overzicht op te vragen van alle casussen die betrekking hebben op uw gemeente. Dat wil zeggen:

1. Gecertificeerde Instelling (GI)
2. Betrokken ouders en kinderen
3. Startdatum en specificatie kinderschermingsmaatregel (OTS of UHP)
4. Betrokken medewerkers en indien van toepassing het SKJ-registratie-nummer
5. Welke zorgen of belemmeringen ziet de GI momenteel die contactherstel in de weg staan?
6. Wat moeten ouders doen of veranderen om die zorgen weg te nemen?
7. Op welke manier worden ouders beoordeeld of ze aan die voorwaarden hebben voldaan?

Indien u als burgemeester of wethouder nalaat om deze informatie op te vragen en actief toezicht te houden op het handelen van gecertificeerde instellingen, terwijl signalen van institutioneel misbruik, belangenverstremgeling of disproportionele omgangsbeperkingen u kenbaar zijn gemaakt, dan handelt u in strijd met uw wettelijke zorg- en toezichtverplichtingen. Dit kan worden aangemerkt als ernstig plichtsverzuim. U stelt zich daarmee bloot aan mogelijke aansprakelijkheid – bestuursrechtelijk, civielrechtelijk en in ernstige gevallen strafrechtelijk – wegens het willens en wetens faciliteren van mensenrechtenschendingen en psychisch leed bij kinderen en ouders. Uw stilzwijgen maakt u medeverantwoordelijk.

Ik zie uw reactie graag **binnen zeven dagen** tegemoet.

Hoogachtend,

Youri Hazeleger
Initiatiefnemer van **Joet**

Stationsstraat 27C | 6741 DH Lunteren
0628428852 | joet@joet.nl | www.joet.nl | [LinkedIn](#)

Youri Hazeleger
Stationsstraat 27C
6741 DH Lunteren

Lunteren, 16 april 2025

Gemeente Elburg
Postbus 70
8080 AB ELBURG

Betreft: Verzoek tot bestuurlijk toezicht op omgangsbepkeringen binnen jeugdbescherming

Geachte Burgemeester en Wethouder Jeugdzorg,

Mijn naam is Youri Hazeleger, werkzaam bij LDM Insight B.V. en initiatiefnemer van Joet – een organisatie voor juridische belangenbehartiging van ouders en kinderen die te maken hebben met jeugdzorg en kindbeschermingsmaatregelen. Vanuit deze rol zetten wij ons in voor een eerlijke en zorgvuldige toepassing van het jeugdrecht, waarbij het belang én de stem van het kind daadwerkelijk centraal staan.

Emotionele en psychische mishandeling binnen de jeugdbescherming is geen incident, maar een structureel en juridisch uiterst zorgwekkend fenomeen. Wanneer ouder-kindcontact zonder harde onderbouwing wordt beperkt – vaak onder verwijzing naar normale ouderlijke emoties – is sprake van institutionele ontsporing. Deze praktijken veroorzaken diepgaande schade: ouderonthechting, traumatisering van kinderen, en schending van fundamentele mensenrechten.

Ouders die begrijpelijke emoties zoals verdriet of frustratie tonen in het contact met jeugdbescherming, worden niet zelden aangemerkt als “onveilig”, wat leidt tot verdere beperkingen in het contact met hun kind. Dit zet een schadelijk patroon in gang waarin normale ouderlijke emoties worden geproblematiseerd, wat resulteert in bestraffing van betrokkenheid, het breken van ouders en het vervreemden van kinderen. Deze werkwijze vormt een ernstige aantasting van fundamentele rechten. Het [Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens \(art. 8 EVRM\)](#) en het [Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind \(art. 9 IVRK\)](#) leggen staten de positieve verplichting op om het familieleven te beschermen en ouder-kindcontact actief te bevorderen. Deze bepalingen hebben op grond van [artikelen 93 en 94 van de Grondwet](#) directe werking binnen de Nederlandse rechtsorde en gaan voor op conflicterende nationale regelgeving. Het structureel nalaten van deze verplichtingen, met als gevolg een langdurige en niet gerechtvaardigde emotionele scheiding tussen ouders en kinderen, vormt een ernstige schending van zowel internationale als nationale rechtsnormen. Bovendien bepaalt [artikel 22, leden 1 en 2 van de Grondwet](#) dat de overheid verantwoordelijk is voor de bevordering van de volksgezondheid en het welzijn van jeugdigen, hetgeen mede omvat de verplichting om psychisch leed door institutioneel handelen te voorkomen.

Wanneer een burgemeester en/of wethouder jeugdzorg stelselmatig nalaat om op te treden tegen signalen van emotionele mishandeling, oudervervreemding of disproportionele omgangsbepkeringen binnen de jeugdbescherming, ondanks herhaalde en onderbouwde

meldingen, kan dit niet alleen worden aangemerkt als bestuurlijk falen, maar onder omstandigheden ook als een ernstige schending van grondrechten en zorgplichten, met mogelijk strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid tot gevolg.

Op nationaal niveau legt de [Jeugdwet \(artikel 2.1, 2.2 en 2.4\)](#) expliciet de verantwoordelijkheid bij de gemeente om passende jeugdhulp te bieden die bijdraagt aan het veilig opgroeien in de eigen omgeving en het behouden van familiebanden. De gemeente moet – via het college van B&W – toezicht houden op en tijdig ingrijpen bij tekortkomingen in de uitvoering door gecertificeerde instellingen of hulpaanbieders. Volgens [artikel 2.6 Jeugdwet](#) is het college ook verantwoordelijk voor de toegang, kwaliteit, en continuïteit van jeugdhulp, inclusief het waarborgen van omgangsregelingen na uithuisplaatsing. Het negeren van meldingen van structurele misstanden (zoals manipulatief gebruik van ouderlijke emoties om contact te beperken) is daarmee in strijd met deze wettelijke zorgplicht.

Verder bepaalt de [Gemeentewet \(art. 160 lid 1\)](#) dat het college zorg draagt voor de uitvoering van gemeentelijke taken en bevoegdheden, waaronder jeugdbeleid, en dat de burgemeester op grond van [artikel 170](#) verantwoordelijk is voor de handhaving van de openbare orde én medeverantwoordelijk is voor het coördineren van hulp bij maatschappelijke noodsituaties – waaronder ook structureel onrecht binnen het jeugdstelsel kan vallen als dit leidt tot maatschappelijke onveiligheid of ontwrichting van gezinnen.

Indien ondanks waarschuwingen en meldingen geen bestuurlijke actie wordt ondernomen, kan sprake zijn van ambtsverzuim of plichtsverzuim in de zin van [artikel 255 Sr](#), zeker indien bekend was dat de handelwijze van jeugdzorginstellingen psychische schade veroorzaakte bij burgers. In combinatie met [artikel 300/304 Sr](#) (mishandeling door nalaten door ambtsdragers) kan onder bepaalde omstandigheden zelfs strafrechtelijke verwijtbaarheid worden aangenomen. Uit jurisprudentie van het EHRM (o.a. Strand Lobben v. Norway, Kutzner v. Germany) volgt dat de overheid een positieve verplichting heeft om ouder-kindrelaties actief te bevorderen en dat het niet handelen bij schadelijke praktijken van overheidsinstellingen een schending van artikel 8 EVRM kan opleveren.

Het structureel verlengen van jeugdhulp zonder heldere evaluatie, toetsbare doelen of afwegingen van proportionaliteit, en het negeren van rechterlijke aanwijzingen, staat op gespannen voet met deze wettelijke vereisten. Sterker nog, het ondermijnt het principe van **effectieve en integere besteding van publieke middelen**, zoals vastgelegd in [artikel 9, lid 1 van het VN-Verdrag tegen corruptie \(UNCAC\)](#). Wanneer middelen worden ingezet zonder transparantie, toetsing of resultaatverplichting, is er sprake van systemisch falen dat niet alleen onrechtmatig is, maar ook het vertrouwen in het jeugdbeschermingssysteem ondermijnt.

De nationale wetgeving biedt op meerdere fronten duidelijke waarborgen ter bescherming van het recht op omgang en ouderbetrokkenheid. [Artikel 1:377a BW](#) stelt onomwonden dat een kind en zijn ouder recht hebben op omgang met elkaar, behoudens uitzonderingen die uitdrukkelijk en onderbouwd gemotiveerd dienen te zijn in het belang van het kind. In dit dossier is echter sprake van een langdurige beperking van omgang zonder toetsbare of concrete motivering.

De informatieplicht van de gecertificeerde instelling jegens ouders en verzorgers, zoals voortvloeit uit de Jeugdwet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, wordt structureel geschonden. Ouders worden vaak onvoldoende geïnformeerd over de inhoud, voortgang en evaluatie van het plan van aanpak, hetgeen in strijd is met het zorgvuldigheids- en

motiveringsbeginsel, en met het uitgangspunt van gelijkwaardige participatie zoals neergelegd in [artikel 3.3 van de Jeugdwet](#).

Financiële prikkels en belangenverstrengeling

[Jeugdbescherming Gelderland](#) is een instelling die in 2023 een verlies rapporteerde van € 679.083, na een verlies van € 1,64 miljoen in 2022. In een context van teruglopende maatregelen, personeelsverloop en stijgende tarieven per 2024 is het niet ondenkbaar dat het voortduren van maatregelen bijdraagt aan het financieel in stand houden van de organisatie. Dat roept vragen op over de objectiviteit en zuiverheid van motieven. De belangen van kinderen mogen nooit ondergeschikt zijn aan institutionele zelfbehoud.

Gecertificeerde instellingen (GI's) zijn op grond van de Jeugdwet exclusief bevoegd tot het uitvoeren van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering ([art. 3.2](#)), en dienen bij de uitvoering daarvan te handelen op basis van volledige en waarheidsgetrouwe rapportages ([art. 3.3](#)). Zij mogen zelf geen jeugdhulp bieden, maar bepalen in overleg met het college van burgemeester en wethouders welke jeugdhulp noodzakelijk is. Deze samenwerking moet worden vastgelegd in een protocol ([art. 3.5](#)). Wanneer een GI structureel handelt in strijd met deze wettelijke zorgvuldigheidsplichten – bijvoorbeeld door subjectieve indrukken in plaats van feiten als grondslag voor omgangsbepalingen te hanteren – rust op het college de verantwoordelijkheid om toezicht te houden en in te grijpen ([Jeugdwet art. 2.6](#)). Het niet naleven van deze zorg- en coördinatieverplichtingen, ondanks signalen van ernstige schade of mensenrechtenschendingen, is niet slechts een bestuurlijke tekortkoming, maar kan onder omstandigheden ook leiden tot bestuursrechtelijke, civielrechtelijke of strafrechtelijke aansprakelijkheid van de betrokken gemeentelijke bestuurders.

De onthulling van [grootschalige fraude met ervaringscertificaten](#) in de jeugdzorg onderstreept niet alleen een zorgwekkend gebrek aan controle op de professionaliteit binnen het veld, maar werpt ook een schaduw op de onderliggende financiële prikkels waarmee instellingen opereren. In een stelsel waarin registratie en het behoud van SKJ-gecertificeerd personeel een voorwaarde is voor het uitvoeren van wettelijke jeugdbeschermingstaken, ontstaat een prikkel tot het zo snel mogelijk 'kwalificeren' van medewerkers om aan de wettelijke vereisten te voldoen en financiering veilig te stellen. Dit kan leiden tot het oogluikend toelaten van onvolwaardige trajecten of zelfs frauduleuze constructies. Wanneer tegelijkertijd instellingen, zoals Jeugdbescherming Gelderland, kampen met aanzienlijke financiële verliezen en afhankelijk zijn van doorlopende maatregelen om hun voortbestaan te garanderen, is de kans reëel dat financiële belangen boven het belang van het kind worden gesteld. Dit vergroot het risico op het in stand houden van maatregelen die niet langer proportioneel of noodzakelijk zijn. Transparantie over besluitvorming, onafhankelijke toetsing van rapportages en streng toezicht op naleving van de Jeugdwet zijn daarom cruciaal om het vertrouwen in het systeem te herstellen en daadwerkelijk het belang van het kind centraal te stellen.

In dit kader verzoek ik u een overzicht op te vragen van alle casussen die betrekking hebben op uw gemeente. Dat wil zeggen:

1. Gecertificeerde Instelling (GI)
2. Betrokken ouders en kinderen
3. Startdatum en specificatie kindbeschermingsmaatregel (OTS of UHP)
4. Betrokken medewerkers en indien van toepassing het SKJ-registratie-nummer
5. Welke zorgen of belemmeringen ziet de GI momenteel die contactherstel in de weg staan?
6. Wat moeten ouders doen of veranderen om die zorgen weg te nemen?
7. Op welke manier worden ouders beoordeeld of ze aan die voorwaarden hebben voldaan?

Indien u als burgemeester en/of wethouder nalaat om deze informatie op te vragen en actief toezicht te houden op het handelen van gecertificeerde instellingen, terwijl signalen van institutioneel misbruik, belangenverstrengeling of disproportionele omgangsbependingen u kenbaar zijn gemaakt, dan handelt u in strijd met uw wettelijke zorg- en toezichtverplichtingen. Dit kan worden aangemerkt als ernstig plichtsverzuim. U stelt zich daarmee bloot aan mogelijke aansprakelijkheid – bestuursrechtelijk, civielrechtelijk en in ernstige gevallen strafrechtelijk – wegens het willens en wetens faciliteren van mensenrechtenschendingen en psychisch leed bij kinderen en ouders. Uw stilzwijgen maakt u medeverantwoordelijk.

Ik zie uw reactie graag **binnen zeven dagen** tegemoet.

Hoogachtend,

Youri Hazeleger

Initiatiefnemer van **Joet**

Stationsstraat 27C | 6741 DH Lunteren
0628428852 | joet@joet.nl | www.joet.nl | [LinkedIn](#)

Emotionele en Psychische Mishandeling door Jeugdzorgprofessionals

Emotionele of psychische mishandeling is een vorm van geweld die diepe sporen nalaat bij slachtoffers. Het gaat om gedrag waarbij iemand stelselmatig wordt gekleineerd, geïntimideerd, geïsoleerd of angst aangejaagd, met als gevolg ernstig psychisch lijden [1].

In de context van jeugdbescherming kan dit betekenen dat ouders en kinderen te maken krijgen met schadelijk gedrag van jeugdzorgmedewerkers, bijvoorbeeld wanneer die hun macht gebruiken op een wijze die het gezin psychologisch ondermijnt. Hoewel jeugdzorg bedoeld is om kinderen te beschermen, tonen ervaringen en onderzoeken aan dat ouders en kinderen zich soms juist emotioneel mishandeld voelen door het optreden van jeugdbeschermers [2].

Dit artikel onderzoekt dergelijke structurele patronen van emotionele mishandeling binnen de jeugdbescherming, met speciale aandacht voor situaties waarin het contact tussen ouders en kinderen wordt verstoord onder verwijzing naar “emotionele reacties van ouders”. We bespreken de gevolgen hiervan – waaronder ouderonthechting – en schetsen juridische kaders, signalen en mogelijke beleidsaanpassingen om dit te voorkomen. De inzichten zijn relevant voor rechters, burgemeesters, wethouders met jeugdzorg in hun portefeuille en bestuurders van gecertificeerde instellingen (GI’s).

Emotionele mishandeling en ouderonthechting

Definitie en vormen

Emotionele mishandeling (ook wel psychische mishandeling) omvat handelingen zoals aanhoudend treiteren, vernederen, manipuleren of isoleren [3]. In een opvoed- of zorgrelatie wordt dit beschouwd als kindermishandeling wanneer een volwassene een kind regelmatig uitscheldt, kleineert of opzettelijk bang maakt [4]. Zulke gedragingen ondermijnen het zelfbeeld en de veiligheidsgevoelens van het kind.

Minder vaak belicht is dat ook ouders slachtoffer kunnen zijn van emotioneel geweld door professionals. Bijvoorbeeld, een ouder die door een jeugdzorgmedewerker systematisch wordt weggezet als “lastig” of “emotioneel instabiel”, en daardoor niet serieus wordt genomen, kan psychisch worden beschadigd. Dergelijk optreden creëert een ongelijk machtsveld waarin de ouder zich machteloos, gekleineerd en wanhopig kan voelen – kenmerken die overeenkomen met emotionele mishandeling zoals die in andere relaties voorkomt.

Ouderverstoting en ouderonthechting

Wanneer het gedrag van een actor (traditioneel een andere ouder, maar in dit geval een professional) ertoe leidt dat een kind het contact met een ouder verliest of die ouder afwijst, spreken we van ouderverstoting of ouderonthechting. Ouderverstoting wordt in de literatuur gezien als een ernstige vorm van emotionele en psychische mishandeling van het kind [5]. Het kind wordt mentaal zodanig beïnvloed dat het de andere ouder niet meer accepteert als loyale opvoeder.

In klassieke gevallen is de “verstorende partij” een ex-partner die het kind manipuleert tegen de andere ouder. In het kader van jeugdbescherming kan echter iets soortgelijks optreden: als professionals door hun handelen (bijvoorbeeld door contact tussen ouder en kind te beperken op twijfelachtige gronden) een wig drijven tussen ouder en kind, kan dit op termijn leiden tot oudervervreemding. Het kind raakt dan geleidelijk emotioneel vervreemd van de ouder, niet vanwege een eigen wens, maar door de omstandigheden en beïnvloeding van buitenaf.

Zo'n breuk in de ouder-kindrelatie, zeker als die onnodig of disproportioneel is, moet gezien worden als schadelijk voor zowel het kind als de ouder. Uit onderzoek is bekend dat een abrupte scheiding van ouder en kind gevoelens van rouw, verlies en trauma veroorzaakt bij beiden [6]. Een dergelijke onthechting kan langer en intenser doorwerken dan rouw na overlijden van een ouder, juist omdat het contact nog mogelijk zou kunnen zijn maar toch ontzegd wordt [7]. Het kind ervaart bovendien vaak een loyaliteitsconflict en ambivalente gevoelens ten opzichte van de uit huis geplaatste ouder [6].

Kortom, onterecht of onzorgvuldig handelen van jeugdzorgprofessionals dat leidt tot verbreking van het contact kan worden gekwalificeerd als emotionele mishandeling. Het risico bestaat dat kinderen hierdoor blijvend van hun ouders vervreemden en ouders in een positie van chronisch verdriet, stress en machteloosheid belanden – een situatie die beleidsmatig én ethisch zeer zorgelijk is.

Verstoord contact tussen ouders en kinderen door jeugdzorg

Situatieschets

In Nederland worden jaarlijks duizenden kinderen door de kinderrechter onder toezicht gesteld (OTS) of uit huis geplaatst (UHP) in een pleeggezin of instelling. Idealiter blijft in zulke gevallen het contact tussen ouders en kind zoveel mogelijk bestaan, tenzij er ernstige contra-indicaties zijn in het belang van het kind. In de praktijk zien we echter dat contacten vaak beperkt, uitgesteld of verbroken worden. Soms gebeurt dit met een expliciete verwijzing naar de emoties van de ouders: een ouder zou te boos, verdrietig of onstabiel zijn tijdens bezoekenmomenten, en daarom zou het kind “last” hebben van contact. Dergelijke redeneringen worden geregeld aangevoerd door jeugdbeschermers als rechtvaardiging om de omgang in te perken.

Voorbeelden en patronen

Uit een recente zaak bij het Gerechtshof Den Haag blijkt hoe dit in zijn werk kan gaan. Twee kinderen (7 en 9 jaar) in pleegzorg mochten van de gecertificeerde instelling (GI) nog maar eens per acht weken hun moeder twee uur zien. De motivering: de moeder zou enkele keren niet zijn komen opdagen en de bezoeken zouden de kinderen emotioneel ontregelen [8].

Op papier klinkt dit alsof de “emotionele reactie” van zowel moeder als kinderen het contact belemmert. Het Hof oordeelde echter dat deze zware beperking in omgang volstrekt onvoldoende was onderbouwd – de GI had de beslissing niet transparant verantwoord, en de kinderrechter had dit onvoldoende getoetst [8].

Het Hof benadrukte dat na een uithuisplaatsing op de overheid (en de GI als uitvoerende instantie) een positieve verplichting rust om het familieleven zo veel mogelijk intact te houden. Alle redelijke maatregelen moeten genomen worden om contact tussen ouder en kind te faciliteren, en er moet voortvarend worden opgetreden omdat tijdsverloop onherstelbare schade kan toebrengen aan de ouder-kindrelatie [8].

Met andere woorden: enkel wijzen op emotionele beladenheid is niet genoeg om contact drastisch te beperken; er moet een uiterst zorgvuldige afweging en motivering plaatsvinden.

Breder onderzoek bevestigt dat contactverlies een structureel probleem is

Stichting Het Vergeten Kind constateerde in 2021 dat 56% van de uithuisgeplaatste kinderen sinds hun uithuisplaatsing het contact met tenminste één belangrijk persoon (meestal een ouder) heeft verloren [9]. Deze kinderen missen hun ouders of familie en voelen zich vaak schuldig, verdrietig of boos over het verbroken contact [9].

Professionals geven in datzelfde onderzoek aan dat zij onvoldoende kunnen doen om de band te behouden en dat een gebrek aan samenwerking tussen hulpverleners en ouders hieraan bijdraagt [9]. Het komt regelmatig voor dat hulpverleners pas laat na een uithuisplaatsing contactherstel regelen, of dat door bureaucratische wachtlijsten en procedures bezoeksregelingen langdurig op zich laten wachten [10]. Intussen groeit de afstand tussen ouder en kind en wordt de drempel voor herstel groter.

“Emotionele reacties” als risico-uitvergroting

Wanneer ouders begrijpelijkerwijs emotioneel reageren op de uithuisplaatsing van hun kind – bijvoorbeeld door verdriet, boosheid of frustratie te uiten – kan dit door jeugdzorgmedewerkers worden uitgelegd als een bedreiging voor het kind. In plaats van deze ouderlijke emoties te erkennen als normale rouw- en stressreacties, worden ze soms gezien als teken van onvermogen of onveiligheid van de ouder.

Ouders melden dat hun boosheid of tranen tijdens begeleide bezoeken tegen hen gebruikt worden: bijvoorbeeld als argument dat het kind er last van heeft, waarna het aantal bezoeken verder wordt ingeperkt. Dit creëert een vicieuze cirkel: de ouder voelt zich niet gehoord en raakt nog wanhopiger, wat opnieuw als negatief wordt uitgelegd. Zo'n patroon is feitelijk een vorm van psychische manipulatie. Het effect – een ouder die leert dat protest of emotie afgestraft wordt met minder contact – komt neer op emotionele mishandeling van de ouder door de instantie die eigenlijk steun zou moeten bieden.

Tevens is het schadelijk voor het kind: het kind leert dat de ouder “niet deugt” of hem/haar van streek maakt, een gedachte die het kind kan internaliseren. Experts stellen dat het abrupt afbreken van ouder-kindcontact kinderen mentaal ziek kan maken en dat die stress vaak langer duurt dan bijvoorbeeld rouw na het overlijden van een ouder [11].

Structureel contactverlies na uithuisplaatsing

Een schrijnend gevolg van dit alles is dat een groot deel van de uit huis geplaatste kinderen nooit meer terugkeert bij de ouders. Uit recent wetenschappelijk onderzoek in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid blijkt dat slechts 39% van de kinderen na een gedwongen uithuisplaatsing binnen vijf jaar terug naar huis gaat, en dat uiteindelijk slechts 30% duurzaam thuis blijft [12].

In veel dossiers is zelfs niet actief gewerkt aan terugplaatsing; gebrekkige vastlegging van omgang en terugplaatsingsplannen speelt hierbij een rol [12]. Deze cijfers illustreren dat eenmaal verbroken banden vaak niet meer hersteld worden – wat overeenkomt met het fenomeen ouderverstoting/ouderonthechting, zij het hier veroorzaakt of verergerd door systeemfactoren.

Structurele patronen en oorzaken

De beschreven situaties komen niet voort uit kwade opzet van individuele hulpverleners, maar zijn symptomen van structurele tekortkomingen in het jeugdzorgstelsel. Enkele belangrijke patronen en oorzaken zijn:

- **Onvoldoende waarheidsvinding en onderbouwing:** De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) concludeerde in 2022 dat in alle onderzochte dossiers rond uithuisplaatsingen het feitenonderzoek onvolledig of onzorgvuldig was [13]. Ouders kregen vaak onvoldoende uitleg waarom een uithuisplaatsing of contactbeperking nodig werd geacht. Bij gebrek aan harde feiten kunnen subjectieve indrukken – zoals “de ouder reageerde heftig” – te zwaar gaan meewegen in beslissingen. Dit ondermijnt een eerlijke beoordeling en kan leiden tot overtrokken ingrepen.
- **Niet gehoord en niet serieus genomen:** Veel ouders voelen zich niet serieus genomen of begrepen door jeugdzorgprofessionals. Hun perspectief en emoties worden weggezet als hinderlijk in plaats van begrepen als normale reactie op een ernstige situatie. In ongeveer de helft van de gevallen ervaren ouders de besluitvorming als een ondoorzichtige “black box” [14]. Zo’n houding van hulpverleners – waarin ouders bijvoorbeeld als “eisend” of “niet coöperatief” worden bestempeld – is voor ouders emotioneel zeer schadelijk. Een onderzoek onder jeugdhulpverleners signaleerde dat collega’s regelmatig ouders afschrijven als lastig of onbekwaam, in plaats van hen als volwaardige partner te zien in het proces. Deze vooringenomenheid kan resulteren in een vorm van institutionele bias: wie emotioneel reageert op onrecht, krijgt het stigma van “moeilijke ouder” en wordt vervolgens uitgesloten van besluitvorming over het eigen kind.
- **Versnippering van verantwoordelijkheden:** Het jeugdzorgsysteem is versnipperd over meerdere organisaties en professionals, waardoor gezinnen met veel verschillende gezichten te maken krijgen. Dit maakt het lastig om een vertrouwensband op te bouwen. Bovendien hebben jeugdbeschermers door caseload en bureaucratie weinig tijd voor werkelijk contact met het gezin. Een ouder van wie het kind is afgepakt, heeft juist behoefte aan empathisch contact en uitleg. Als dat ontbreekt, escaleren emoties sneller – die vervolgens door weer nieuwe medewerkers verkeerd kunnen worden geïnterpreteerd. Zo kan de systeemorganisatie zelf bijdragen aan het problematiseren van normale ouderlijke emoties.
- **Wachttijden en traagheid:** Lange wachttijden in de jeugdbescherming zorgen ervoor dat kinderen langer in onzekerheid verkeren en dat hulp voor ouders te laat op gang komt. Zo blijft een kind soms maanden in een pleeggezin zonder dat gewerkt wordt aan terugkeer of omgang, omdat hulptrajecten op zich laten wachten. Dit “verloop van tijd” is funest: zowel het kind als de ouder raakt verder ontwricht; het kind past zich noodgedwongen aan de nieuwe situatie aan en de ouder voelt het contact wegglijpen. IGJ stelt expliciet dat door wachtlijsten herstel van het contact tussen kind en ouders bemoeilijkt wordt [14]. Tijd is hier een factor van emotioneel geweld: het onnodig rekken van scheiding kan gezien worden als een vorm van oprekking van de pijn.
- **Cultuur en professionaliteit:** Historisch gezien heeft de jeugdzorg te kampen met een erfenis waarin machtsmisbruik en geweld niet altijd werden herkend of erkend. De Commissie-De Winter documenteerde in 2019 dat tussen 1945 en 2019 driekwart van de kinderen in residentiële jeugdzorg te maken kreeg met fysiek en/of psychisch geweld, vaak door personeel of pleegouders [15]. Hoewel de tijden veranderd zijn, is in recente perioden vooral psychisch geweld – zoals pesten, treiteren en vernederen – een veelvoorkomende vorm van mishandeling in instellingen gebleken. Dit illustreert dat een “harde” benadering of gebrek aan empathie diepgeworteld kan zitten in instituties. Een deel van de huidige jeugdzorgprofessionals mist mogelijk nog training in trauma-sensitieve en gezinsgerichte benaderingen. Als hulpverleners primair focussen op risicobeheersing en protocollen, kan empathie voor ouderlijke emoties naar de achtergrond verdwijnen. Een ouder die smeekt om hulp of emotioneel ontredderd is, zou in zo’n cultuur eerder gezien kunnen worden als storende factor dan als iemand in rouw om zijn kind.

Samenvattend spelen zowel systeemfactoren (organisatie, procedures) als mensfactoren (houding, deskundigheid) een rol bij het ontstaan van emotionele mishandeling van ouders en kinderen door jeugdzorg. Het is zelden kwaadwillendheid, maar veeleer een optelsom van gebrek aan tijd, training, reflectie en accountability, waardoor schrijnende situaties kunnen ontstaan.

Gevolgen voor ouders en kinderen

De impact van deze structurele problemen is groot. Allereerst op individueel niveau:

- **Psychisch lijden bij ouders:** Ouders van wie het contact met hun kind onterecht of onnodig wordt beperkt, ervaren intense stress, verdriet en machteloosheid. Dit heeft overeenkomsten met een rouwproces, maar het is een ambigu verlies – hun kind leeft nog, maar is hen ontnomen. Veel ouders ontwikkelen traumaklachten, slaapproblemen, depressieve gevoelens of woede-uitbarstingen als gevolg van deze situatie. Ze voelen zich ongehoord en onrechtvaardig behandeld [16]. In sommige gevallen leidt dit tot escalaties in conflict met instanties, verdere juridische gevechten of zelfs gezondheidsproblemen. Het risico bestaat ook dat ouders in een negatieve spiraal belanden (bijvoorbeeld werk kwijtraken door de stress, sociaal isoleren uit schaamte of wantrouwen jegens hulpverleners), waardoor hun positie om ooit hun kind terug te krijgen juist verslechtert. Het systeem werkt dan contraproductief: door de ouder emotioneel te “breken”, wordt herstel van het gezin moeilijker.
- **Psychisch lijden bij kinderen:** Kinderen die het contact met hun ouder verliezen, lijden daaronder zowel op korte als lange termijn. Ze kunnen zich afgewezen voelen, in de war raken over de loyaliteit (“mag ik mama nog wel leuk vinden?”) en last krijgen van schuldgevoel (“het is mijn schuld dat papa huilt”). Onderzoek bevestigt dat kinderen na een uithuisplaatsing vaak ambivalente gevoelens hebben en dat een dergelijke scheiding de ontwikkeling aantast [17]. Bovendien is bekend dat het breken van familierelaties een risicofactor is voor latere mentale problemen. Kinderen zonder ouderlijke steun lopen meer kans op problemen in hechting, gedragsproblemen of depressieve klachten. Sommige kinderen ontwikkelen ook woede richting het systeem of pleegouders, of idealiseren de afwezige ouder op een ongezonde manier. In uiterste gevallen kan het leiden tot zelfdestructief gedrag of wegllopen (op zoek naar de ouder). Het kind bevindt zich emotioneel in een onveilig vacuum.
- **Oudervervreemding:** Op de langere termijn kan de band tussen ouder en kind definitief beschadigd raken. Hoe langer er weinig of geen contact is, hoe meer oudervervreemding optreedt. Het kind wendt zich tot overlevingsstrategieën, bijvoorbeeld zich hechten aan pleegouders en het onderwerp “ouders” vermijden omdat het te pijnlijk is. De biologische ouder wordt dan steeds meer een vreemde. Als er in die periode bovendien een negatief narratief over de ouder blijft bestaan (“zie je, papa is te agressief, mama is te labiel”), kan het kind dit gaan geloven. Uiteindelijk kan het kind – zelfs als de feiten het niet rechtvaardigen – afwijzend of angstig tegenover de ouder staan. Dit is het kenmerkende tragische eindpunt van ouderverstoting als vorm van mishandeling [18]. Het kind verliest een wezenlijk deel van zijn identiteit (de band met de ouder en vaak ook diens familie), en de ouder verliest het kind emotioneel. Dergelijke onthechting is moeilijk te herstellen en kan intergenerationele gevolgen hebben (denk aan later wantrouwen van het kind jegens autoriteit of moeite in eigen relaties).
- **Vertrouwensbreuk in de samenleving:** Naast persoonlijke gevolgen is er ook een maatschappelijk effect. Wanneer ouders zich onrechtmatig behandeld voelen door jeugdzorg, kan dit leiden tot groeiend wantrouwen in overheidsinstanties en rechtsbescherming. Ouders die “groot onrecht” ervaren, zoals genoemd in het WODC-onderzoek [16], delen hun verhalen via media of ouderplatforms. Dit ondermijnt het vertrouwen dat andere burgers – en ook professionals zoals rechters of wethouders – in het jeugdstelsel hebben. We zien de laatste jaren een toename van maatschappelijke onrust rondom jeugdzorg (vergelijkbaar met de toeslagenaffaire, waar ook kinderen onterecht uit huis zijn geplaatst). Als rechters en politici

beseffen dat er structureel ouders en kinderen psychisch gekwetst worden door falend beleid, zet dat druk om hervormingen door te voeren. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard; elke gemiste kans om deze emotionele mishandeling te voorkomen, is er een teveel.

Juridisch kader en verantwoordelijkheid

Zowel nationaal als internationaal recht benadrukken het belang van familiebanden en beschermen tegen psychisch geweld. Enkele relevante kaders:

- **Internationale kinderrechten:** Op grond van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK, art. 9) heeft ieder kind recht op contact met beide ouders als het niet bij een van hen woont, tenzij dit strijdig is met het belang van het kind. Dit recht schept voor de staat de plicht om ouder-kindcontact te bevorderen. Ook artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) beschermt het recht op gezinsleven. Uit jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volgt een positieve verplichting voor staten om het familieleven zoveel mogelijk intact te houden en contacten te faciliteren, zelfs nadat een kind uit huis is geplaatst [19]. Staten moeten voortvarend handelen; onnodige vertraging bij het herenigen of laten omgaan van ouders en kinderen is in strijd met deze verplichting omdat het tot onherstelbare vervreemding kan leiden [19]. Deze normen zijn bindend voor Nederland en vertalen zich in eisen aan jeugdzorg: elke beperking van omgang moet noodzakelijk en proportioneel zijn en met het oog op spoedig herstel van normaal contact.
- **Nederlands recht en beleid:** In de Jeugdwet en het Burgerlijk Wetboek (Boek 1) is vastgelegd dat bij besluiten omtrent ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen het belang van het kind voorop staat, maar ook dat waar mogelijk gewerkt moet worden aan terugkeer naar huis. De gezinsvoogd (GI) heeft binnen een OTS de bevoegdheid om de omgang te regelen of beperken via een schriftelijke aanwijzing, maar die is aan juridische toetsing onderworpen. Uit de genoemde casus van het Hof Den Haag (2018) blijkt dat zo'n aanwijzing deugdelijk moet worden gemotiveerd en getoetst aan het recht van het kind en de ouder op family life [19]. Rechters hebben de taak niet klakkeloos het oordeel van de GI over te nemen, maar zelfstandig te beoordelen of de beperking van contact gerechtvaardigd is. In praktijk is dit een aandachtspunt: de roep om meer "waarheidsvinding" in jeugdzaken is groot [20], juist om te voorkomen dat onbewezen aantijgingen of impulsieve inschattingen leiden tot onterechte ingrepen.

De afgelopen jaren zijn diverse richtlijnen opgesteld om jeugdbescherming te verbeteren. Zo benadrukt de Richtlijn Uithuisplaatsing en Terugplaatsing (geautoriseerd door het NJi, 2023) dat professionals frequent contact tussen kind en ouders moeten waarborgen en actief moeten werken aan contactherstel en -behoud vanaf de start van de uithuisplaatsing [21]. Ouders behoren zoveel mogelijk betrokken te blijven in de ouderrol, ook als het gezag (tijdelijk) elders ligt. Deze richtlijn heeft weliswaar geen wettelijke status, maar dient als professionele standaard. Beleidsmatig ligt de verantwoordelijkheid bij gemeenten (voor jeugdhulp) en bij gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming om binnen dit kader te handelen.

Wanneer structureel patronen van emotionele mishandeling zichtbaar worden (bijv. stelselmatig negeren van ouderperspectief of standaard minimalistische omgangsregelingen), kan dit zelfs strijdig zijn met artikel 3 EVRM (verbod op onmenselijke behandeling) als de psychische schade ernstig genoeg is – hoewel de jurisprudentie die lat hoog legt.

Toezicht en inspectie

De IGJ en de Inspectie Justitie en Veiligheid houden toezicht op de jeugdbescherming. IGJ heeft al geoordeeld dat verbeteringen nodig zijn in hoe ouders en kinderen betrokken worden [22]. Als

emotionele mishandeling door professionals wordt gesignaleerd (bijvoorbeeld in klachten van ouders over bejegening), dienen toezichthouders dit serieus te onderzoeken. In extreme gevallen kan zoiets leiden tot tuchtrechtelijke procedures tegen jeugdzorgwerkers (via het SKJ-register waarin zij staan ingeschreven) of aansprakelijkheid van de instelling. Echter, preventie is beter: het juridisch kader dwingt eigenlijk al tot zorgvuldigheid en respect voor rechten, nu is de uitdaging dit in de praktijk te effectueren.

Preventie en aanbevelingen

Het voorkomen van emotionele en psychische mishandeling binnen de jeugdbescherming vergt zowel culturele als organisatorische veranderingen. Hieronder enkele aanbevelingen op beleids- en praktijkniveau:

1. Cultuurverandering naar gezinsgerichte jeugdzorg

In plaats van een eenzijdige focus op het kind los van zijn gezin, pleiten deskundigen voor een paradigmaverschuiving naar “gezinszorg”. Dit houdt in: ouders en familie niet als tegenpartij zien, maar als onderdeel van de oplossing. Professionals dienen getraind te worden in empathische communicatie, conflicthantering en trauma-informeel werken. Een ouder die emotioneel reageert, moet worden benaderd met begrip (“uw reactie is begrijpelijk, dit is ook ontzettend zwaar voor u”) in plaats van met afkeuring. Jeugdzorginstellingen zouden hun medewerkers moeten bijscholen in het herkennen van rouw en trauma bij ouders. Daarnaast helpt het om successen te vieren waar samenwerking goed gaat, zodat het beeld van “vechtouders versus jeugdzorg” wordt doorbroken. Een liefdevolle benadering is geen softheid, maar een investering in latere veiligheid en herstel.

2. Vroegtijdige inzet op contact en herstel

Vanaf het moment van een uithuisplaatsing moet een concreet plan klaarliggen voor het contact tussen kind en ouders. Richtlijnen bevelen aan om *direct* na een uithuisplaatsing contactmomenten te organiseren in een omgeving die prettig en veilig is voor het kind, met ondersteuning van hulpverleners. In de praktijk betekent dit: regel een eerste bezoek zo snel mogelijk (binnen dagen, niet pas na weken), tenzij er ernstige acute gevaren zijn. Stem met ouders af wat de frequentie en vorm van contact zal zijn en leg dit schriftelijk vast, zodat er duidelijkheid is en verwachtingen gemanaged worden. Ook moet praktisch worden geholpen: vervoer regelen, begeleiden van gesprekken als emoties hoog oplopen, etc. Een boze of emotionele ouder is geen reden om contact uit te stellen, maar juist een reden om *meer ondersteuning* te bieden bij de omgang. Door ouders het gevoel te geven dat ze hun kind kunnen blijven zien en spreken, reduceert men hun angst en frustratie – wat uiteindelijk ook het kind ten goede komt.

3. Betrek ouders en kinderen bij beslissingen

“Niet over hen, zonder hen” moet het motto zijn. Ouders en voldoende oude kinderen horen inspraak te hebben in belangrijke beslissingen, zoals de frequentie van bezoeken, therapieën of terugplaatsing. IGJ adviseert dat ouders en jeugdigen zich serieus genomen en begrepen moeten voelen, zelfs als de uitkomst anders is dan ze hopen [23].

Concreet kan dit door familiegroepsplannen en familiebijeenkomsten structureel in te zetten: laat de familie (met ondersteuning) zelf een plan maken voor de veiligheid van het kind, inclusief omgangsafspraken. Professionals zouden een houding van “samenwerken met het gezin” moeten aannemen in plaats van top-down beslissen. Wanneer ouders merken dat hun stem ertoe doet, zullen zij eerder meewerken en daalt de escalatie.

Dit vereist ook dat professionals open communiceren: leg in begrijpelijke taal uit waarom een maatregel nodig is en welke stappen volgen, zodat het geen black box is [23]. Indien de ouder het er niet mee eens is, erken die gevoelens en leg de verdere rechtsmiddelen uit. Transparantie en dialoog vormen het tegengif tegen gevoelens van manipulatie.

4. Strikte toetsing en documentatie van omgangsbeperkingen

Iedere inperking van ouder-kindcontact zou gezien moeten worden als een zeer ingrijpende maatregel die afzonderlijk toetsbaar is. In lijn met jurisprudentie moet de GI een schriftelijke aanwijzing tot omgangsbeperking altijd goed motiveren op basis van feiten en niet louter gedrag interpreteren [24]. Beleidsmatig kan men vastleggen dat zo'n beslissing periodiek heroverwogen wordt (bijv. elke drie maanden door de kinderrechter te laten evalueren of de beperking nog nodig is).

Ook dient de toepassing van instrumenten zoals de CHOP-list (Checklist Oudercontact Pleegzorg) transparant te gebeuren: de criteria en uitkomsten moeten met ouders gedeeld worden zodat zij weten waarop ze eventueel kunnen verbeteren. Een onafhankelijke gedragsdeskundige kan meekijken bij besluiten om contact te minderen, om tunnelvisie te voorkomen.

Daarnaast moeten instanties hun besluitvorming systematisch registreren: in dossiers moet duidelijk staan welke afwegingen zijn gemaakt omtrent contact [24][25]. Dit vergemakkelijkt achteraf toezicht en leert organisaties van eerdere cases.

5. Ondersteuning en hulp aan ouders

Een kernboodschap uit het WODC-onderzoek (2025) is dat ouders gedurende de uithuisplaatsing veel meer gerichte hulp moeten krijgen [25]. Denk aan traumaopvang, ouderbegeleiding, lotgenotengroepen en juridische coaching. Als ouders beter mentaal worden bijgestaan, kunnen zij hun emoties op een gezondere manier uiten en verwerken, wat de samenwerking met jeugdzorg ten goede komt.

Gemeenten en GI's zouden hierin moeten investeren: het standaardaanbod na een uithuisplaatsing zou een 'oudertraject' moeten omvatten. Bijvoorbeeld: de ouder krijgt een vaste mentor of coach die niet over de besluitvorming gaat maar wel als bruggenbouwer fungeert. Deze kan de ouder helpen de situatie te begrijpen, emoties te reguleren en constructief te blijven communiceren met de instanties.

Zo'n steun verlaagt de kans dat ouders uit wanhoop agressief of oninvoerbaar gedrag gaan vertonen. Bovendien geeft het een signaal van compassie: we laten u niet bungelen maar zorgen óók voor u. Uiteindelijk komt dit het kind ten goede, want een ouder die zich gehoord en gesterkt voelt, kan ook weer beter in ouderrol blijven en naar de toekomst kijken.

6. Aanpak systeemfouten

Ten slotte moeten de grotere systeemissues worden aangepakt. Het Rijk heeft al hervormingen aangekondigd om de werkdruk, marktwerking en versnippering in de jeugdzorg tegen te gaan [26]. Deze wijzigingen zijn nodig om professionals de ruimte te geven echt naar gezinnen om te zien. Wachtlijsten moeten worden teruggedrongen, zodat hulp (bijvoorbeeld therapie voor ouder en kind, of een omgangsbegeleider) tijdig beschikbaar is en situaties niet onnodig escaleren [23]. Continuïteit van de gezinsvoogdij is een punt van zorg: wisselende jeugdbeschermers ondermijnen het vertrouwen [25]. Daarom moet gestreefd worden naar zo min mogelijk wisselingen en een integrale aanpak: "één gezin, één plan, één regisseur".

Daarnaast is het aanbevelenswaardig om een onafhankelijke klachtenfunctionaris of ombudsman voor ouders in jeugdzorgzaken te versterken, waar ouders laagdrempelig melding kunnen maken als zij zich emotioneel misbehandeld voelen. Die signalen kunnen dan leiden tot verbetertrajecten binnen organisaties.

Tot slot is bewuster toezicht nodig op de naleving van contactrechten: de Rechtspraak zou periodiek moeten opvragen hoeveel omgang gerealiseerd wordt in OTS/UHP-zaken, en bij stelselmatig lage frequenties aan de bel moeten trekken. Hiermee wordt structureel voorkomen dat “contactafspraken” op papier blijven staan maar in de praktijk uitgehold worden.

Conclusie

Emotionele of psychische mishandeling binnen de jeugdbescherming is een reëel risico, met name wanneer ouder-kindcontact nodeloos of op discutabele gronden wordt beperkt. We hebben gezien dat dit leidt tot ouderonthechting, traumatisering van zowel ouder als kind, en schending van fundamentele rechten.

De uitdaging voor beleidsmakers, rechters en jeugdzorgorganisaties is om deze patronen te doorbreken. Dat vergt een omslag naar een meer respectvolle, samenwerkingsgerichte jeugdzorgcultuur waarin de emoties van ouders niet worden gezien als last maar als signaal van betrokkenheid. Het vraagt ook om betere juridische waarborgen: zorgvuldige toetsing van beslissingen en actieve bevordering van contact.

Er is hoopgevende beweging: nieuwe richtlijnen en onderzoeken van onder meer IGJ, WODC en NJi leggen de vinger op de zere plek en doen concrete aanbevelingen om gezinnen centraal te stellen [27][28]. Uiteindelijk moet het besef doordringen dat veiligheid van een kind niet los te verkrijgen is van het welzijn van de ouder. Goed zorgen voor uit huis geplaatste kinderen is goed zorgen voor hun ouders [29]. Alleen door ouders te respecteren en te ondersteunen, kunnen we duurzame oplossingen bereiken en kinderen echte kansen geven op een gezonde ontwikkeling mét behoud van hun familiebanden.

Beleidsmatig betekent dit investeren in menselijkheid binnen een systeem dat nu te vaak als kil wordt ervaren. Juridisch betekent dit toezien op de naleving van rechten en het herstellen van fouten waar nodig.

Voor rechters betekent het alert zijn op signalen van emotionele mishandeling door instanties: durf door te vragen als een ouder stelt dat hij/zij buitengesloten of gemanipuleerd wordt, en handhaaf het contactrecht proactief. Voor wethouders en burgemeester betekent het: heb inzicht in hoe jouw jeugdzorgorganisaties met ouders omgaan en stuur bij als de cultuur niet klopt. En voor GI-directies betekent het intern het gesprek voeren over professionele houding: elke jeugdwerker moet begrijpen dat *ieder ouder zijn kind wil beschermen en liefhebben*, en dat emoties daarvan een inherent onderdeel zijn.

Het herkennen van structurele emotionele mishandeling is de eerste stap; het uitbannen ervan is de volgende. Met gezamenlijke inspanning en politieke wil kan jeugdzorg werkelijk gezinszorg worden, waar kinderen veilig zijn **én** ouders met respect worden behandeld. Dat is niet alleen een pedagogische of therapeutische kwestie, maar ook een kwestie van mensenrechten en menselijke waardigheid.

Bronvermelding

- [1] Rijksoverheid. (z.d.). *Wat is kindermishandeling?*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kindermishandeling/wat-kindermishandeling-is>
- [2] Rijksoverheid. (2019, 12 juni). *Eindrapport Commissie Onderzoek - De Winter: kinderen werden vanaf 1945 in de jeugdzorg onvoldoende beschermd tegen geweld*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/06/12/eindrapport-commissie-onderzoek--de-winter-kinderen-werden-vanaf-1945-in-de-jeugdzorg-onvoldoende-beschermd-tegen-geweld>
- [3] Rijksoverheid. (2019, 12 juni). *Eindrapport Commissie Onderzoek - De Winter: kinderen werden vanaf 1945 in de jeugdzorg onvoldoende beschermd tegen geweld*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/06/12/eindrapport-commissie-onderzoek--de-winter-kinderen-werden-vanaf-1945-in-de-jeugdzorg-onvoldoende-beschermd-tegen-geweld>
- [4] Rijksoverheid. (z.d.). *Wat is kindermishandeling?*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kindermishandeling/wat-kindermishandeling-is>
- [5] Het Verdwenen Zelf. (z.d.). *Visie op ouderverstoting*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://professionals.verdwenenzelf.org/visie-op-ouderverstoting/>
- [6] Richtlijnen Jeugdhulp. (z.d.). *Ernstige gevolgen van een (complexe) scheiding*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/scheiding/gevolgen-van-een-ouderlijke-scheiding-voor-jeugdigen/ernstige-gevolgen/>
- [7] Jeugdbescherming. (z.d.). *Oudervervreemding en hechting*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://jeugdbescherming.jimdofree.com/kwaliteit/fjr-2012-95-over-hechting/oudervervreemding-en-hechting/>
- [8] De Jong, M. (2023, 15 maart). *Het recht op omgang bij uithuisplaatsing: hoe ver reikt de verantwoordelijkheid van 'jeugdzorg'?*. BVD Advocaten. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.bvd-advocaten.nl/blogs/het-recht-op-omgang-bij-een-uithuisplaatsing-in-een-pleeggezin>
- [9] Het Vergeten Kind. (2021). *Uit huis geplaatste kinderen verliezen contact met netwerk*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.hetvergetenkind.nl/actueel/onderzoeken/>
- [10] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Ouders en kinderen beter betrekken bij afweging over uithuisplaatsing*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igi.nl/actueel/nieuws/2022/06/27/ouders-en-kinderen-beter-betrekken-bij-afweging-over-uithuisplaatsing>
- [11] Jeugdbescherming. (z.d.). *Wertenschap: kind-oudercontact schaden is schadelijk*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://jeugdbescherming.jimdofree.com/kwaliteit/wertenschap-kind-oudercontact-schaden-is-schadelijk/>
- [12] Universiteit Leiden. (2025, 11 februari). *Meer hulp nodig na gedwongen uithuisplaatsing en terugplaatsing kinderen*. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.wodc.nl/actueel/nieuws/2025/2/11/meer-hulp-nodig-na-gedwongen-uithuisplaatsing-en-terugplaatsing-kinderen>
- [13] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Feitenonderzoek voorafgaand aan uithuisplaatsingen van kinderen*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igi.nl/publicaties/rapporten/2022/06/27/feitenonderzoek-voorafgaand-aan-uithuisplaatsingen-van-kinderen>
- [14] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Ouders en kinderen beter betrekken bij afweging over uithuisplaatsing*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igi.nl/actueel/nieuws/2022/06/27/ouders-en-kinderen-beter-betrekken-bij-afweging-over-uithuisplaatsing>

- [15] Commissie Onderzoek naar Geweld in de Jeugdzorg. (2019, 12 juni). *Eindrapport Commissie Onderzoek - De Winter: kinderen werden vanaf 1945 in de jeugdzorg onvoldoende beschermd tegen geweld*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/06/12/eindrapport-commissie-onderzoek---de-winter-kinderen-werden-vanaf-1945-in-de-jeugdzorg-onvoldoende-beschermd-tegen-geweld>
- [16] Universiteit Leiden. (2025, 11 februari). *Meer hulp nodig na gedwongen uithuisplaatsing en terugplaatsing kinderen*. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.wodc.nl/actueel/nieuws/2025/2/11/meer-hulp-nodig-na-gedwongen-uithuisplaatsing-en-terugplaatsing-kinderen>
- [17] Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. (z.d.). *De effecten van uithuisplaatsing*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/uithuisplaatsing-en-terugplaatsing/voorkomen-van-uithuisplaatsing/de-effecten-van-uithuisplaatsing/>
- [18] Het Verdwenen Zelf. (z.d.). *Visie op ouderverstoting – Voor Professionals*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://professionals.verdwenenzelf.org/visie-op-ouderverstoting/>
- [19] De Jong, M. (2023, 15 maart). *Het recht op omgang bij uithuisplaatsing: hoe ver reikt de verantwoordelijkheid van 'jeugdzorg'?*. BVD Advocaten. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.bvd-advocaten.nl/blogs/het-recht-op-omgang-bij-een-uithuisplaatsing-in-een-pleeggezin>
- [20] Stichting Het Verloren Kind. (z.d.). *GI, RvdK en rechters faciliteren ouderverstoting*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.hetverlorenkind.nl/ouderverstoting-door-overheid/>
- [21] Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. (2023). *Uithuisplaatsing en Terugplaatsing*. Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/uithuisplaatsing-en-terugplaatsing/>
- [22] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Ouders en kinderen beter betrekken bij afweging over uithuisplaatsing*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2022/06/27/ouders-en-kinderen-beter-betrekken-bij-afweging-over-uithuisplaatsing>
- [23] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Ouders en kinderen beter betrekken bij afweging over uithuisplaatsing*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2022/06/27/ouders-en-kinderen-beter-betrekken-bij-afweging-over-uithuisplaatsing>
- [24] De Jong, M. (2023, 15 maart). *Het recht op omgang bij uithuisplaatsing: hoe ver reikt de verantwoordelijkheid van 'jeugdzorg'?*. BVD Advocaten. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.bvd-advocaten.nl/blogs/het-recht-op-omgang-bij-een-uithuisplaatsing-in-een-pleeggezin>
- [25] Universiteit Leiden. (2025, 11 februari). *Meer hulp nodig na gedwongen uithuisplaatsing en terugplaatsing kinderen*. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.wodc.nl/actueel/nieuws/2025/2/11/meer-hulp-nodig-na-gedwongen-uithuisplaatsing-en-terugplaatsing-kinderen>
- [26] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Feitenonderzoek voorafgaand aan uithuisplaatsingen van kinderen gebeurt vaak onzorgvuldig*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igj.nl/publicaties/rapporten/2022/06/27/feitenonderzoek-voorafgaand-aan-uithuisplaatsingen-van-kinderen>
- [27] Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2022, 27 juni). *Ouders en kinderen beter betrekken bij afweging over uithuisplaatsing*. Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2022/06/27/ouders-en-kinderen-beter-betrekken-bij-afweging-over-uithuisplaatsing>

[28] Universiteit Leiden. (2025, 11 februari). *Meer hulp nodig na gedwongen uithuisplaatsing en terugplaatsing kinderen*. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).

Geraadpleegd op 16 april 2025, van <https://www.wodc.nl/actueel/nieuws/2025/2/11/meer-hulp-nodig-na-gedwongen-uithuisplaatsing-en-terugplaatsing-kinderen>

[29] Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. (2023). *Uithuisplaatsing en Terugplaatsing*.

Nederlands Jeugdinstuut. Geraadpleegd op 16 april 2025, van

<https://richtlijnenjeugdhulp.nl/uithuisplaatsing-en-terugplaatsing/>

Leestips

- Stichting Het Vergeten Kind. (2021). *Goed zorgen voor uit huis geplaatste kinderen is goed zorgen voor hun ouders*. Onderzoeksartikel augustus 2021. Amsterdam: Het Vergeten Kind.
- Bartelink, C., Kooymans, E., Mourits, E., & Van der Veldt, M.C. (2023). *Richtlijn Uithuisplaatsing en Terugplaatsing voor jeugdhulp en jeugdbescherming* (4e herziene druk). Utrecht: Nederlands Jeugdinstuut/BPSW/NIP/NVO.
- Gerechtshof Den Haag. (2018, 29 augustus). *Uitspraak omgang na uithuisplaatsing* (ECLI:NL:GHDHA:2018:2549). Den Haag: Gerechtshof. (*Jurisprudentie inzake positieve verplichting contact ouder-kind na UHP*).